

Krátce před konáním evropského setkání mladých v Poznani v prosinci 2009 a před asijským setkáním mladých v Manile v únoru 2010 jsme s radostí přijali pozvání k návštěvě křesťanů v Číně. Strávili jsme v jejich společnosti tři týdny a jejich pohostinnost na nás udělala veliký dojem. Nejrůznější setkání, kterých jsme se zúčastnili, nám pomohla pochopit, jak důležité je porozumět zevnitř situaci čínské církve a celé této obrovské země, kde žije 56 různých etnických skupin.

Dopis z Taizé

n°266 zvláštní číslo ^{CS}

DOPIS 2010

Dopis z Číny

U vchodu do katolické katedrály v Pekingu se každý den od rána do večera střídají lidé z farností a vítají všechny příchozí. Jedna stará žena, se kterou jsme se takto setkali, nám řekla: „Po mnoha letech, kdy jsme se nesměli k víře hlásit, se koncem sedmdesátých let znovu otevřely dveře kostelů. Dnes se sem přichází podívat stále víc lidí, kteří nejsou křesťané. Nestačíme je ani všechny přivítat tak, jak bychom chtěli.“

Jeden mladý člověk nám vysvětloval postoj dnešních Číňanů k náboženství: „Čínská duše vždy věřila v nebe, v něco, co nás přesahuje. Uplynulá desetiletí nezničila cenné hodnoty naší tradice, zejména hledání harmonie a úctu ke starým lidem. Za poslední roky se sice naštěstí zvýšila životní úroveň po stránce materiální, ale mnozí zažívají duchovní prázdnotu a hledají smysl života. Stále víc mladých lidí, hlavně ve velkých městech, se zajímá o náboženství.“

Víra křesťanů v Číně je úžasně dynamická, přestože jejich církev je malá a žije se skromnými prostředky. Obdivujeme jejich vytrvalost a věrnost. Boží působení je zde očividné. Setkali jsme se s křesťany, kteří se navzdory obtížné situaci, ve které se nacházejí, aktivně zasazují o budoucnost země. Například v sečuánské provincii se někteří vydali nabídnout pomoc lidem postiženým ničivým zemětřesením, které zde bylo v roce 2008. V oblasti stále působí a jejich pomoc místní obyvatelé velmi oceňují.

Mnozí nám také vyprávěli o utrpení, které jejich rodiče a prarodiče kvůli své víře zakoušeli. Křesťané, se kterými jsme se setkali, přijali s povděkem, když jsme jim řekli, že věřící na jiných místech světa na ně pamatují. Když jsme se v jednom evangelickém kostele zmínili o tom, že v Taizé se mladí lidé všech světadílů každý pátek modlí za křesťany v Číně, ihned se ozval nadšený potlesk.

Rozdělení církví, která zanechala nedávná historie, jsou velmi bolestná. Někteří křesťané jsou ale přesvědčeni, že přišel čas se přes ně přenést a v současnosti hledají smíření. Vědí také, že smíření musí začít v srdcích věřících. Společné obrácení se k Bohu v modlitbě se nabízí jako jedna z cest k vyjádření jednoty.

Stále víc křesťanů v Číně si je vědomo styčných bodů mezi evangeliem a dědictvím jejich vlastní prastaré moudrosti. Například celou Asii se setkáváme s lidmi, kteří se snaží žít evangelium v dialogu s různými kulturami a náboženstvími a s pozorností k chudým lidem. Nechají se křesťané ostatních světadílů inspirovat tímto postojem?

Jako výraz přátelství a znamení vděčnosti ke křesťanům v Číně nechala naše komunita z fondu „Operace naděje“ v roce 2009 vytisknout milion Biblí v čínštině a zorganizovala jejich distribuci mezi věřící všech regionů.

KAŽDÝ ČLOVĚK PO NĚČEM TOUŽÍ

Návštěva Číny v nás posílila toto přesvědčení: přes značnou odlišnost kultur, která je někdy příčinou vystávajících bariér mezi světadíly, tvoří všichni lidé jednu rodinu.¹

Ať je naše kultura, věk nebo životní příběh jakýkoli, všichni od života něco očekáváme, toužíme po jeho naplnění.

Bible se k této žízni často vrací. Vidí ji jako znamení, kterým nás Bůh poznačil, aby nás přitáhl k sobě.² Dovolíme té žízni, aby nás vnitřně prohlubovala? Když ji nebudeme chtít příliš rychle uhasit³, může se v nás stát horoucí láskou k Bohu, který přesahuje veškeré naše poznání.⁴

Čím usilovněji hledáme Boha, tím víc můžeme objevovat tuto překvapující skutečnost – je to Bůh, kdo nás hledá jako první. V knize proroka Ozeáš mluví ke svému lidu tak, jako mluví muž ke své mi-

¹ Všichni lidé jsou součástí jedné rodiny, obývající tuto planetu. Proto je tak naléhavé, abychom společně přijali zodpovědnost za svět a prostředí, ve kterém žijeme.

² „Bože, tys Bůh můj! Hledám tě za úsvitu, má duše po tobě žízni. Mé tělo touhou po tobě hyne ve vyschlé, prahnoucí, bezvodé zemi.“ (Žalm 63,1) „Má duše v noci po tobě touží, můj duch ve mně za úsvitu tebe hledá.“ (Izajáš 26,9)

³ Někdy se pokoušíme uspokojit naše touhy povrchním způsobem. Cožpak není například konzumní způsob života pouhým unikem od otázek, kterými nemáme odvahu se zabývat?

⁴ Ve čtvrtém století svatý Řehoř Naziánský takto opěvoval tajemství Boha: „Ó, Ty, který jsi zcela odlišný od všeho. Jak Tě mám nazvat? Tebe, kterého nelze nijak nazvat? Jaký hymnus ti můžeme zazpívat? Žádné slovo Tě nevystihne... Jedna společná touha, vzdychání všech, směřuje k tobě.“ Ve stejné době napsal svatý Augustin: „Čekáním Bůh prohlubuje touhu. Skrze touhu očisťuje duše. Tím, že je očisťuje, dává jim schopnost toužit.“

lované: „Proto ji přemluvím, uvedu ji na poušť, budu jí promlouvat k srdci. Zasnoubím si tě navěky, zasnoubím si tě... milosrdenstvím a slitováním.“⁵

V Ježíši se tato Boží touha po člověku stává skutečností z masa a kostí.⁶ Kristus nám chtěl navždycky zůstat nablízku a zaplatil za to vysokou cenu: svou smrtí na kříži se zcela ponížil; stal se nevinnou, bezdůvodně pronásledovanou obětí. A nyní nám on, zmrtvýchvstalý, předává Ducha svatého, tu neviditelnou přítomnost, která nás táhne k sobě, do Boží plnosti.

ROZLIŠUJME NAŠE TOUHY

Srdce člověka překypuje množstvím přání a tužeb; chtěli bychom tolik věcí, někdy i protikladných. Víme ale, že nemůžeme dělat všechno ani mít všechno. To nás rozhodně nemá vést k smutné rezignaci, ale právě naopak k větší svobodě a lehkosti.⁷

Ano, je důležité naše touhy rozlišovat. Nejsou všechny špatné, ani všechny dobré. Musíme se trpělivě učit čemu dávat přednost a co nechat stranou.

Když nasloucháme tomu, po čem opravdu touží naše duše, tehdy začínáme naslouchat Bohu. Bůh k nám promlouvá i skrze naše touhy. Snažme se uprostřed mnoha vnitřních hlasů zaslechnout ten jeho.⁸

PROBOUZEJME V SOBĚ TOUHU PO BOHU

Nechme v nás tedy probudit tu nejhlubší ze všech tužeb: touhu po Bohu.

Je pravda, že není snadné si zachovat ducha úžasu a adorace, když naše společnosti kladou takový důraz na výkonnost a okamžité výsledky. A přesto právě ve chvílích dlouhého ticha, kdy se zdánlivě nice neděje, v nás působí Duch svatý, aniž bychom věděli jak.

Umět čekat... Už to, že se ztišíme, je výrazem naší otevřenosti Bohu. Pokleknutím můžeme vyjádřit, že si uvědomujeme jeho přítomnost. Otevření dlaní je pak znamením přijetí.

⁵ Ozeáš 2, 16.21

⁶ Jednoho dne se Ježíš zastavuje u studny a prosí samařskou ženu: „Dej mi napít“ (Jan 4, 7). Pokračování příběhu ukazuje, že jeho žízeň je ve skutečnosti touhou po setkání, při kterém chce Ježíš předat to, co dává Bůh. Jeho vyprahlost na kříži (viz Jan 19, 28) se v kontextu celého vyprávění zdá být výrazem Ježíšovy největší touhy: darovat svůj život a tak předat to, co dává Bůh.

⁷ Musíme se naučit žít s vlastní nedostatečností a nedokonalostí. Ekonomicky bohaté společnosti se často snaží tyto skutečnosti skrývat; lidé se pokouší všemožně zamaskovat svoji zranitelnost a zapomínají přitom, že součástí života jsou i chyby, utrpení a smrt.

⁸ Velebím Hospodina, že mi byl rádcem, k tomu mě i za noci vyzývá mé nitro. (Žalm 16, 7)

Gesta klanění a meditace jsou po staletí součástí asijských kultur. V kontaktu s těmito kulturami mohou křesťané žijící v sekularizovaných společnostech znovuobjevit krásu modlitby. Vnitřní usebranost lze při liturgii nebo shromáždění spojit s rozměrem slavnosti a vzájemného setkání.

PODĚLME SE O TO, CO MÁME

Nechat se proniknout touhou po Bohu nás nezbaňuje zodpovědnosti za okolní svět. Tato touha nás právě naopak vede k tomu, abychom udělali vše, co je v našich silách, aby i ostatní mohli užívat dary stvoření a měli radost ze života.⁹

Když se mezi našimi touhami a přáními naučíme vybírat a budeme-li vděční za to, co máme, přestane shromažďovat bohatství jen pro sebe.¹⁰ Svatý Ambrož již ve 4. století říká: „Rozdáváš-li chudým, nerozdáváš dary, jen jim vracíš, co jsi jim dlužen.“

Blahobyt je často provázen sebestředností, která znemožňuje opravdovou komunikaci. Kdo se rozhodne otevřít dveře svého domu a svého srdce, zvítězí nad samotou. A k takovému rozhodnutí stačí mnohdy jen málo...¹¹

Snadno najdeme mnoho příležitostí jak se dělit s druhými: podpora spravedlivého obchodu, pomoc přistěhovalcům, návštěvy zemí a lidí odlišných kultur s cílem lepšího poznání různých pohledů na život a na svět, partnerství měst, vesnic, farností a jejich spolupráce při pomoci lidem v nouzi, smysluplné využití nových technologií...

Dejte pozor, abychom nepropadli pesimistické vizi budoucnosti vlivem mediální záplavy špatných zpráv. Válka není nevyhnutelná.¹² Respektování druhých je jedním z předpokladů pro mír. Hranice bo-

⁹ Víra se neomezuje jen na záležitosti náboženského života. Nic, co se dotýká kvality života, nás nemůže nechat lhostejnými. Vědecký výzkum, umělecká tvorba, politická a občanská angažovanost mohou být službou Bohu. Studium nebo výuka, lidskost ve sférah obchodu a podnikání, čas věnovaný rodině, velkorysost ve vztazích, to vše může být znamením příchodu Božího království.

¹⁰ Reforma světového ekonomického a finančního systému se neobejde bez změny v lidských srdcích. Jak položit základy spravedlivějšího systému, když mnozí chtějí hromadit bohatství pro sebe na úkor druhých?

¹¹ Když naše komunita připravuje ve velkých městech setkání mladých – etapy „pouti důvěry na zemi“ – vyzývá tisíce rodin, aby nabídly pohostinnost jednomu nebo několika účastníkům setkání. A vidíme, jak málo stačí, aby se projevila dobrota lidských srdcí.

¹² Navzdory pochybnostem a také selháním je začátek 21. století poznamenán rostoucím vědomím nutnosti mezinárodní spolupráce a snahou o posílení vzájemných vztahů mezi národy: mobilizace veřejného mínění, pokusy o společné řešení aktuálních problémů (klimatické změny, životní prostředí, zdravotnictví, ekonomie, atd.) Zvyšující se vzájemná závislost národů může vzbuzovat strach a obranné postoje ve snaze udržet si vlastní identitu. Nemohla by se ale stát také zárukou míru?

hatých zemí se musí víc otevřít. Na zemi je možná větší spravedlnost.¹³

Existují nesčetné analýzy a výzvy k podpoře míru a spravedlnosti. Co však chybí, je motivace nutná k tomu, aby nezůstalo jen u dobrých úmyslů.

Evangelium nás volá k jednoduchosti. Kdo se pro ni rozhodne, najde v srdci víc místa pro druhé a pro radost od Boha.

PROHLUBUJME DŮVĚRU V BOHA

Zatímco víra se v moderních společnostech očividně ztrácí, u mnoha lidí se probouzí duchovní vyprahlost. Je na nás, abychom se o naši víru uměli podělit slovy, která by byla dnešnímu člověku srozumitelná.

Mnozí lidé nemohou uvěřit, že Bůh miluje každého osobně. Příliš mnoho zkoušek jim brání, aby Bohu důvěřovali.¹⁴ Jak lépe vyjádřit, že Bůh bere vážně naši pochybnost a naše pobouření tváří v tvář absurditě?¹⁵ Když Ježíš na kříži zvolal: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil,“ spojil se s bolestným nářkem všech trpících lidí.¹⁶

Tolik dětí vyrůstá, aniž by jim někdo někdy řekl, že je Bůh miluje. Najdou se mladí lidé, kteří by jedno nebo víc takových dětí doprovázeli na cestě víry?

Někteří lidé ztrácejí kontakt s křesťanským společenstvím, když vstupují do dospělosti. Často to není vědomé rozhodnutí, ale následek různých okolností, které víru odsouvají na spodní část žebříčku hodnot. Mohou si

我的心 灵渴慕 上主

MÁ DUŠE PO TOBĚ ŽÍZNÍ
(ŽALM 63)

přátelé vzájemně pomáhat obnovovat vztah s místním společenstvím věřících?

Leckdo může zjistit, že úroveň jeho znalostí v oblasti víry zůstává pozadu za poznáním získaným v jiných oblastech života. Víra, která zůstane ve stádiu dětského způsobu vyjadřování, těžko obstojí v konfrontaci s otázkami, které se objevují v dospělosti. Každou životní etapu může provázet radost z hlubšího pronikání do tajemství víry.¹⁷

NEZTRÁCEJME ODVAHU

Bůh nás volá, abychom pokorně, ale i s velkým odhodláním přetvářeli svět.

Začněme u sebe. Dovolme vzkříšenému Kristu, aby proměnil naše srdce. Dovolme Duchu svatému, aby nás vedl na hlubinu. Tak budeme moci odvážně směřovat do budoucnosti.

Radujme se z touhy, kterou do nás Bůh vložil. Celý život z ní můžeme čerpat odvalu k novým začátkům. „Přijď! Kdo žízní, ať přistoupí; kdo touží, ať zadarmo nabere vody života.“¹⁸

f. Alois

¹³ Na světě stále umírá 9 milionů dětí mladších pěti let ročně hladu a 29 % dětí rozvojových zemí trpí podvýživou. To je naprosto nepřijatelné. Zároveň je třeba zdůraznit, že díky Úmluvě o právech dítěte, kterou jednomyslně schválilo Valné shromáždění OSN v roce 1989, se výrazně zlepšilo zacházení s dětmi: v důsledku soustředěné mezinárodní snahy se úmrtnost a podvýživa dětí snížila v posledních dvaceti letech o téměř 30 %.

¹⁴ U mnoha trpících lidí důvěra naopak roste... Vzpomínám na jednoho mladého muže, který má nevyléčitelnou nemoc a jehož zdravotní stav se postupně zhoršuje. Potkávám ho občas v Taizé. Přes utrpení a omezenou životní perspektivu vyzařuje z jeho očí a z jeho postoje úžasná otevřenost. Před časem mi řekl: „Teď už vím, co znamená důvěra. Kdysi jsem ji nepotřeboval, dnes bych se bez ní neobešel.“ Později mi v dopise napsal: „Nesmím své nemoci dovolit, aby upoutala veškerou mou pozornost.“ Ani netuší, jak velkou oporou jsou pro mě tato jeho slova a jak velmi posiluje mnoho dalších lidí svým postojem, ze kterého prozařuje tajemství vzkříšení.

¹⁵ Snad žádná jiná kniha Bible ani žádný posvátný text jiných náboženství nevyjadřuje pobouření spravedlivého člověka tváří v tvář utrpení tak silně jako kniha Job. Job spílá absurditě života v utrpení a nařká si na svět, do kterého by se nejradši nebyl narodil. Avšak ani ve svém rozhořčení nepřestává rozmlouvat s Bohem. Nedostává sice odpověď na všechny své otázky, avšak v setkání s Bohem najde pokoj.

¹⁶ Marek 15, 34

¹⁷ Existuje mnoho způsobů jak se vzdělávat ve víře: biblické hodiny, každodenní četba a rozjímání biblických úryvků, duchovní cvičení, dálkové studium organizované ve spolupráci s teologickými fakultami nebo dalšími křesťanskými institucemi, internetové kurzy...

¹⁸ Zjevení 22, 17

V Evropě, ale také v ostatních částech světa, vyvstává tato otázka se stále větší naléhavostí.

Před dvaceti lety, těsně před velkými změnami v Evropě, jsme byli schopni překonat velké překážky a připravit ve střední Evropě dvě setkání pro mladé:

- setkání mezi Východem a Západem v maďarském městě Pécs; během konání tohoto setkání se pootevřela železná opona mezi Maďarskem a Rakouskem.

- evropské setkání mladých v polské Vratislavi; pád berlínské zdi během přípravy tohoto setkání umožnil 50 tisícům mladých lidí celého světadílu, aby se poprvé svobodně setkali.

Ve Vratislavi bratr Roger účastníkům řekl: „Během tohoto roku jsme viděli zhroucení železné opony, které zároveň znamenalo pád zdi strachu a ponižování. Mnoho křesťanů se v uplynulých týdnech začalo intenzivně modlit za svobodu všech národů.“

O dvacet let později, v roce 2009, shromáždila mladé lidi tři setkání: v litevském Vilniusu v květnu, v maďarské Pécsi v říjnu a v prosinci v polské Poznani.

Při této příležitosti bychom se chtěli pozastavit nad otázkou, zda se v Evropě, ale i napříč dalšími světadíly dostatečně zamýšlíme nad opravdovým smyslem svobody. Kež by se každý mladý člověk odvážil zeptat sám sebe: Co děláš se svobodou, která ti byla dána?

V Číně jsme se setkali s křesťany, kteří si velmi jasně uvědomují, jak obrovským pokladem je Bible.¹ Mnozí by chtěli její četbě věnovat víc času, avšak neví, jak začít. Spolu s nimi bychom si chtěli připomenout dva důležité klíče k porozumění Bible:

- V srdci biblické zvěsti je Boží láska. Vztah mezi Bohem a lidmi začíná se svěžestí první lásky. Pak přicházejí překážky a dokonce nevěra. Bůh však nepřestává svůj lid milovat a neustále jej hledá. Bible je příběh o Boží věrnosti.

- Bůh se nám dává skrze Krista: on je Boží slovo. Když čteme Bibli, setkáváme se s ním, slyšíme jeho hlas a vstupujeme s ním do osobního vztahu.²

Při čtení nás může zaujmout třeba jen jedno slovo. Důležité je, abychom toto slovo uvedli do života; jen tak mu postupně lépe porozumíme.

V Číně jsme se také zúčastnili modliteb křesťanů, kteří jsou zvyklí zpívat písně z Taizé ve své řeči. Ptali se nás jak nejlépe zorganizovat společnou modlitbu. Podělili jsme se o několik praktických zkušeností, které jsme nasbírali během života naší komunity. Tyto rady je samozřejmě třeba přizpůsobit zvyklostem místních církví:

- S jednoduchými prostředky vytvořit přívětivé prostředí k meditativní modlitbě a adoraci.

- Předem připravit harmonický průběh modlitby: píseň, žalm, čtení, píseň, ticho (8 až 10 min), prosby, Otčenáš, závěrečná modlitba, zpěv.

- Ke společné modlitbě vybrat krátký a jednoduchý biblický úryvek (delší a náročnější texty nechat pro katechezi mimo společnou modlitbu).

- Dlouhé opakování krátkého úryvku z Písma má pomoci k tomu, aby zpívaný text pronikl do nitra těch, kteří se takto modlí; několik lehce zapamatovatelných slov pak může doznívat v tichu srdce i po skončení společné modlitby.

- Dát prostor jednoduchým symbolům: v pátek večer modlitba u kříže (každý může položit své čelo na ikonu kříže a tak světit Kristu svá vlastní břemena i utrpení druhých), v sobotu večer přečíst evangelium o vzkříšení a modlitbu zakončit slavností světa.

¹ Po celém světě jsou křesťané, kteří svědčí o velké lásce k Bibli a o tom, jak četba Písma poznamenala jejich život. Např. v Lotyšsku jsme se setkali s otcem Viktorem, starým knězem, který byl v r. 1940 zatčen proto, že měl Bibli. Agenti režimu ji hodili na zem a poručili mu, aby ji pošlapal. On však poklekl a Bibli políbil. Byl za to odsouzen na deset let nucených prací na Sibiři.

² Jeden filipínský biskup nám řekl: „Bůh mluví, ale také naslouchá; zvláště vdovám, sirotkům, pronásledovaným a chudým, jejichž hlas nikdo neslyší. Proto abychom porozuměli Božímu slovu, musíme se naučit naslouchat Božím způsobem.“

Několik etap pouti důvěry na zemi v roce 2010

s účastí bratrů z Taizé ...

... v Portugalsku:

Porto, 13. – 16. únor

... v Bosně a Hercegovině:

Sarajevo, 3. – 5. září

... v Norsku:

Oslo a Trondheim, 17. – 19. září

Mezinárodní setkání mladých

Páté asijské setkání mladých se bude konat od 3. do 7. února 2010 na Filipínách v Manile

Během evropského setkání v Poznani bude oznámeno místo konání...

... druhého mezinárodního setkání v Jižní Americe od 8. do 12. prosince 2010

... třicátého třetího evropského setkání od 28. prosince 2010 do 1. ledna 2011

Poselství k setkání v Poznani zasláná do Taizé: viz: www.taize.fr